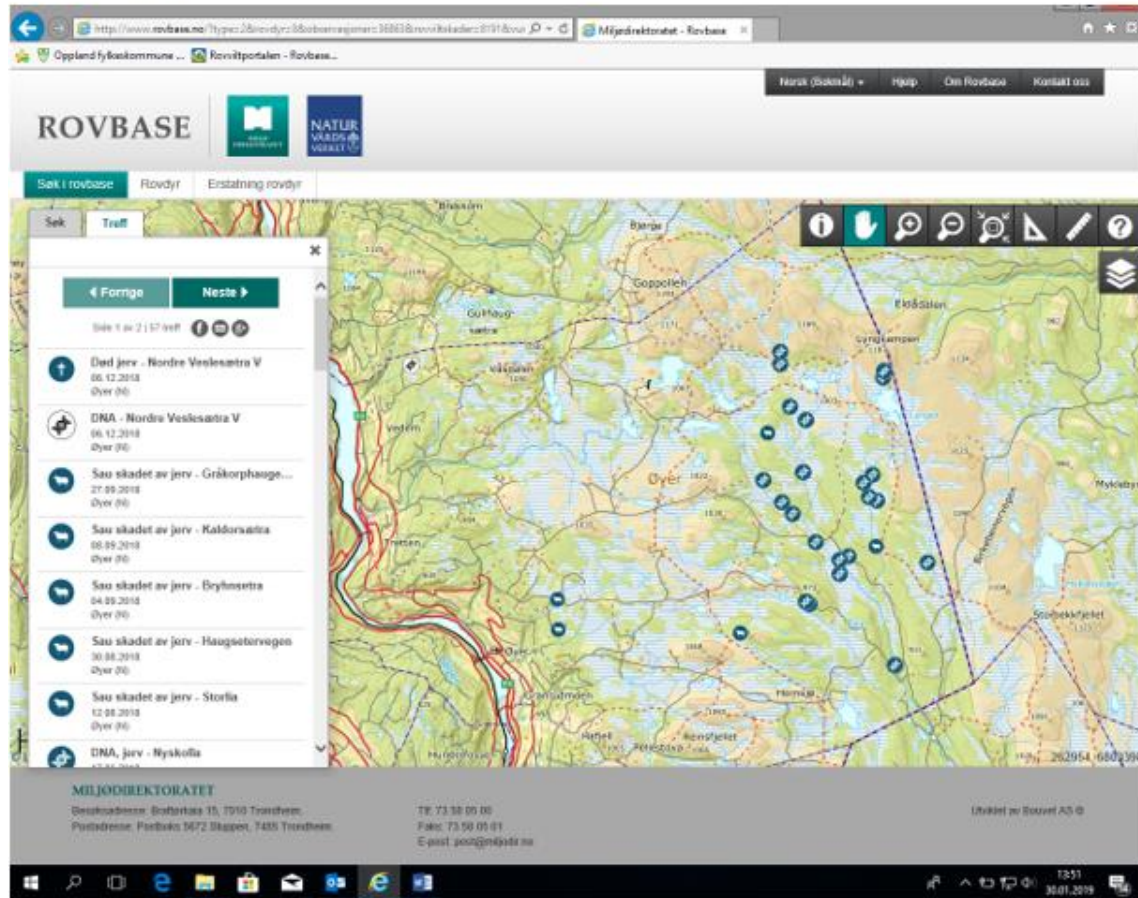

**Prosjekt Radiobjøller på lam i Øyerfjellet
2019-2020**

Bakgrunn for prosjektet

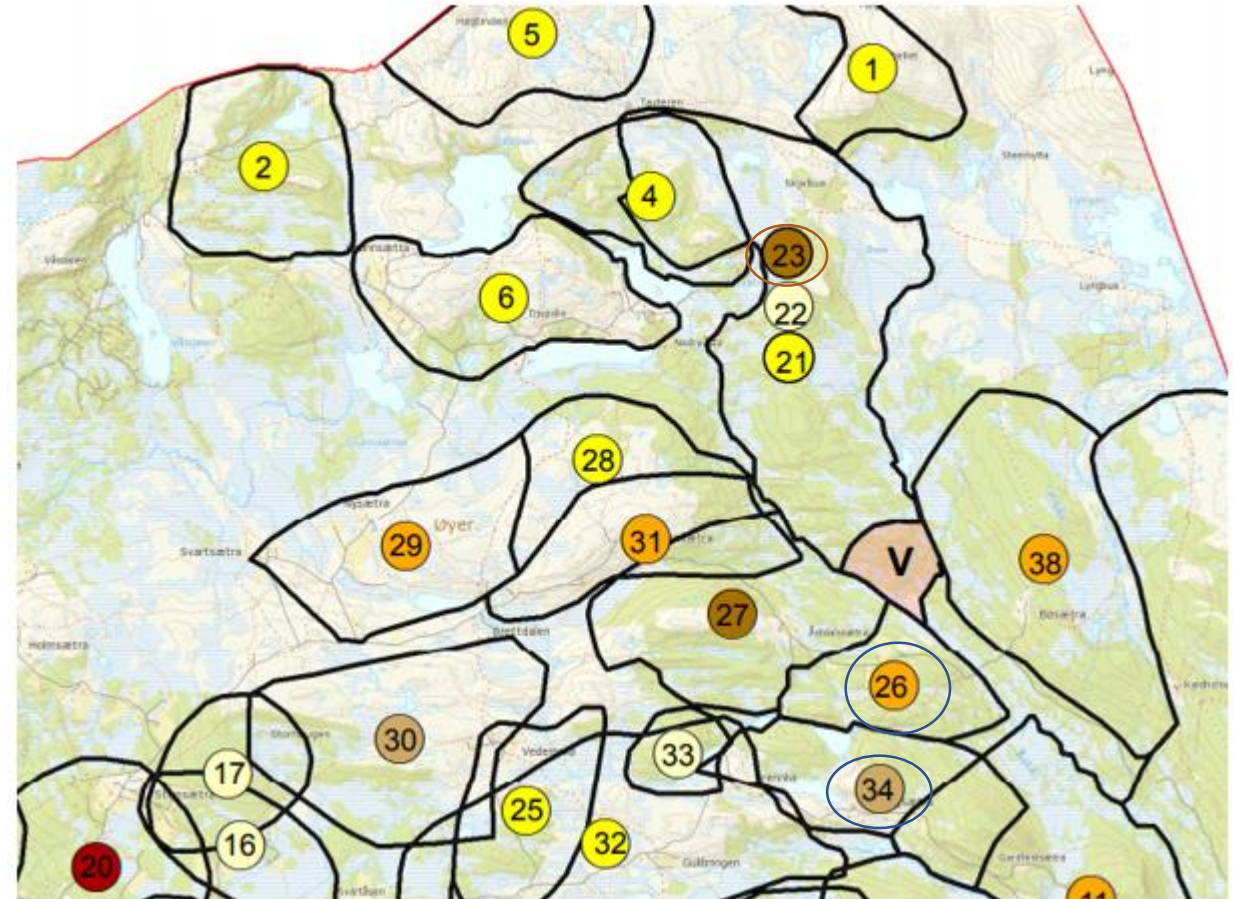
DNA og dok. Jerveskader Øyer 2018

The screenshot shows the ROVBASE web application interface. The top navigation bar includes the ROVBASE logo and the text "NATUR VILDTILVÆRSELSE". Below the navigation bar, there are search filters for "Rovbase", "Rovdyr", and "Erstatning rovdyr". The main area displays a map of Øyer with several blue circular markers representing DNA points. On the left side, a search results panel is visible, listing several entries with dates and locations, such as "Død jerv - Nordre Veslesætra V" and "DNA - Nordre Veslesætra V". The bottom of the screen shows the contact information for Miljødirektoratet.

Besetningsområder i Øyerfjellet.

Fra Beitebruksplan for Øyer kommune 2014-2018

Prosjektet

- Mål: dokumentere årsaker til tap av lam på utmarksbeite.
- Radiobjøller på lam fra 3 besetninger i Øyer beite og gjetelag, 100 bjøller pr. besetning.
- Prosjektgruppe med prosjektleder fra beitelaget, landbrukskontoret, leder i beitelaget, 3 besetningseiere, Oppland radiobjøllelag og Norske kadaverhunder, gjeter/kadaverhundekvipasje.
- SMS gruppe for administrasjon, besetningseiere og gjeterne. Melding v. alarmer, kadaverfun og info om prosjektet
- Pål Kjørstad og Johnny Mathisen hadde dataansvaret.

Gjennomføring

- Opplæringsdag for påsetting av radiobjøllene 23.5.
- Besetningseierne valgte ut lam og satte på radiobjøllene sjøl
- Alle lam ble veid, snyltrebehandla og sjekka for «beitedyktighet» før slipp
- De tre besetningene slapp totalt 179, 335 og 340 lam.
- Gjeter m. kadaverhund med i prosjektet – gikk turer jevnlig.

Funksjon til radiobjøllene

- **Dato 2019 Hendelser**

- 01.jul 6 enheter hadde stoppa i juni – 2 av de lamma reg. døde
- 01.aug 3 enheter hadde stoppa i august – 1 av lamma reg. savna/1 mista enhet
- 01.okt 8 enheter hadde stoppa i september – savna?
- 01.nov Mange enheter ute av området hos besetning 3 og delvis hos besetning 2 i sesongen.
- 01.nov Minst 283 enheter virka hele sesongen

Resultat registrert for 300 prosjektlam i 2019

- 1 prosjektlam funnet dødt (kadaver)
- 1 prosjektlam funnet dokumentert tatt av jerv
- 1 anna lam vart dokumentert tatt av jerv

- Registrering av vårvekt og høstvekt for buskapene viser at prosjektlamma med radiobjøller/klaver har hatt like god tilvekst som andre lam i buskapen.

Erfaringer etter første beitesesong

- Hovedutfordringen var den dårlige mobildekningen i store deler av området. Mange dyr var sjelden eller nesten aldri innom områdene med god nok dekning i rapporteringstida. For en besetning fungerte bjøllene fint, delvis for den andre og dårlig for den tredje.
- Telespor var kontakta om dette før prosjektstart og forsikra at det skulle gå bra.
- 283 av 300 radiobjøller fra Telespor fungerte bra hele sesongen.
- Taps% for prosjektlamma ble 5,7 i snitt for de 3 besetningene. For de andre lamma var tapsprosenten 12,2.

Planer for 2020

- Prosjektet videreføres i 2020 for å kunne fastslå omfanget av og årsaken til lammetapa i området.
- Vil ta i bruk mobile basestasjoner for å bedre dekningsgraden i området
- En ny besetning blir med.
- Søker om midler til 400 bjøller.

